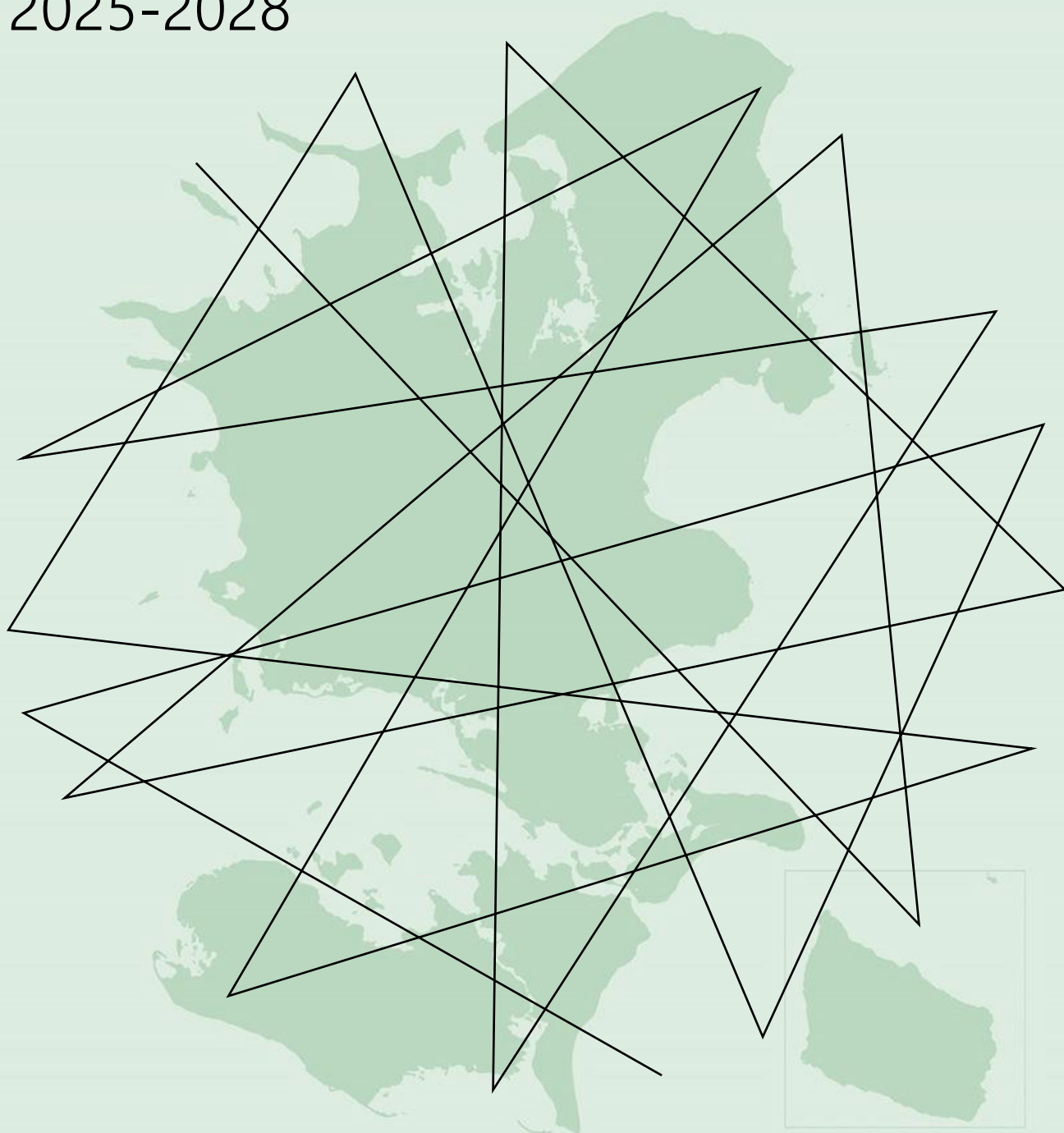

GeoØsts

Strategi

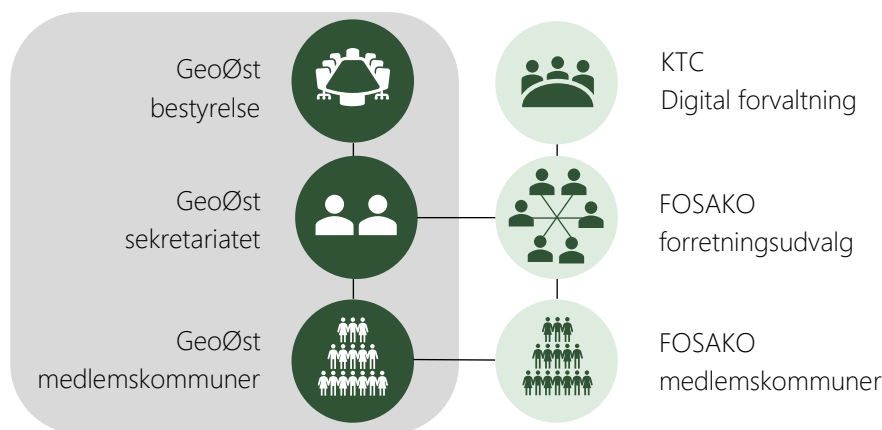
2025-2028

28. februar 2025 – GeoØst sekretariatet

1. Indledning

GeoØst er et geodatasamarbejde for kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden (der pr. 1. januar 2027 bliver til Region Østdanmark). Alle kommuner i de to regioner har mulighed for medlemskab af GeoØst. GeoØst samarbejdet er organiseret med et sekretariat, der består af to faste medarbejdere, og en bestyrelse. Derudover udgør medlemskommunernes bidrag en vigtig del af samarbejdet. Sekretariatet udgør en del af FOSAKOs forretningsudvalg, hvor de øvrige geodatasamarbejder ligeledes er repræsenterede og har samtidig et tæt samarbejde med fora under GeoDanmark og øvrige udvalg.

Figur 1 - GeoØst organisering og relation til FOSAKO (Forum for samarbejde om geodata i kommunerne)

GIS og geodata udgør kernen i GeoØsts fokus og aktiviteter, men samtidig er GIS-området under hastig forandring i disse år, hvilket åbner op for nye muligheder og udfordringer. Den øgede digitalisering, kombineret med fremkomsten af nye teknologier, gør det muligt at håndtere og sammenstille data fra mange forskellige kilder, gennemføre mere komplicerede analyser og udveksle og bruge data i bredere sammenhænge. Geodata spiller også en større og mere synlig rolle i håndteringen af store samfundsudfordringer. Det gælder fx inden for klimadagsordenen, den grønne omstilling og udviklingen af nye systemer, såsom et nyt ejendomsvurderingssystem.

Denne udvikling giver nye muligheder for at anvende GIS og geodata til at optimere beslutningsprocesser og indsatser bredt set i kommunerne. For GeoØst betyder det, at mens den primære målgruppe forsat er de kommunale GIS- og geodatamedarbejdere, så skal konkrete aktiviteter og indsatser også afspejle og understøtte dels de stigende forventninger til dataanalyser og bearbejdning, og dels det øgede fokus på at styrke det tværgående samarbejde om dataopgaverne i kommunerne.

Robust GeoØst samarbejde

Med nærværende strategi udstikkes en ambitiøs retning for GeoØsts indsats i de kommende fire år. Samtidig anerkendes det, at der efter en periode med lav aktivitet, er behov for at gøre en ekstra indsats med henblik på at revitalisere det tværkommunale GeoØst samarbejde. Derfor vil der i strategiperioden også skulle bruges tid og ressourcer på at øge synligheden af GeoØst i kommunerne, styrke samarbejdet med medlemskommunerne, skruer op for kompetenceudvikling og vidensdeling, udvikle nye måder at lave fælles projekter, optimere formidling og kommunikation, og så videre. I videreudviklingen af et robust GeoØst skal der ske en løbende evaluering af aktiviteter og tiltag i tæt samarbejde med kommunerne. Ønsket om et styrket og robust GeoØst er derfor indarbejdet i strategiens indsatsområder.

2. Formål og delformål

Med udgangspunkt i input fra medlemskommunerne, samt drøftelser i GeoØst bestyrelse, er der formuleret følgende formål og delformål for GeoØst samarbejdet i perioden 2025-2028.

Figur 2 - Formål og delformål

Formål

Stærkere sammen,
stærkere stemme

Den første del af formålet, "*Stærkere sammen*", understreger, at netop det tværkommunale samarbejde er centralt for GeoØst. GeoØst løfter i dag en række opgaver, som ville være både sværere og mere omkostningstunge for kommunerne at løfte hver for sig. Når opgaverne løftes i fællesskab gennem GeoØst, bliver det mere ressourceeffektivt og kan løses med en større kvalitet til gavn for medlemskommunerne.

Den anden del af formålet "*Stærkere stemme*", afspejler, at samarbejdet i GeoØst giver medlemskommunerne en unik mulighed for at tale med én fælles stemme overfor lovgivere og andre samarbejdspartnere, som sætter rammerne for arbejdet med GIS og geodata i kommunerne. Det har større vægt, når flere kommuner står sammen om budskaberne, end hvis en enkelt kommune står alene. Derigennem sikrer GeoØst samarbejdet medlemmerne en større indflydelse generelt.

Delformål

Sikre interessevaretagelse og formidling

Delformålet *Sikre interessevaretagelse og formidling* afspejler to centrale hensyn i GeoØsts arbejde. Dels arbejdet med at videreformidle kommunernes GIS-faglige input til ny lovgivning eller nye opgaver, og derigennem varetage interesserne på området. Det andet hensyn handler om at understøtte rettidig og præcis formidling af relevante nationale opgaver og aktiviteter ud til kommunerne. Derved sikres det, at medlemmerne er orienterede om kommende tiltag, der bør indgå i GIS-afdelingens arbejdsplanlægning.

Med delmålet understreges vigtigheden af, at GeoØst fortsat bidrager til at varetage den fælleskommunale GIS-stemme, samtidig med, at væsentlige informationer med betydning for kommunens GIS-arbejde flyder i den modsatte retning.

Bidrage til den kommunale forretning

Delformålet *Bidrage til den kommunale forretning* handler om at understøtte implementeringen af GIS- og geodataopgaver, der er fælles for alle, eller for et større flertal af medlemskommunerne. Opgaver, der typiske knytter an til større samfundsmæssige dagsordener og hvor kommunerne kan få løst opgaverne mere effektivt i fællesskab og med en større kvalitet og vidensdeling. Delmålet handler for det andet om GIS og geodatas rolle og værdi i den kommunale opgaveløsning. Den generelle udvikling på GIS-området, samt nye faglige krav og forventninger har skabt et øget behov for tydelighed om områdets rolle og bidrag.

Med delformålet lægges der vægt på, at GeoØsts aktiviteter fortsat skal knyttes tæt til de opgaver, som skal løses i kommunerne generelt og derigennem bidrage til blandt andet effektivisering og bedre beslutningsgrundlag. Desuden understreges vigtigheden af, at samarbejdet også understøtter geodataområdets synlighed og identitet i de kommunale opgaver.

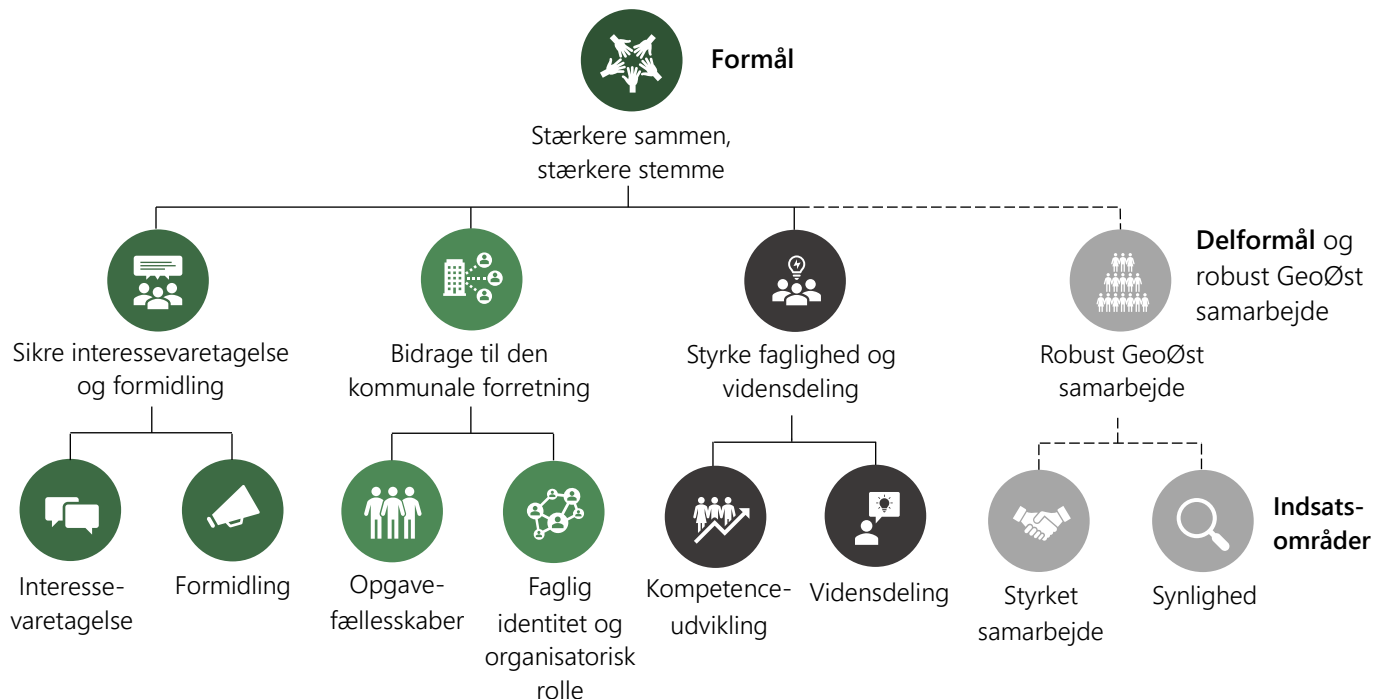
Styrke faglighed og vidensdeling

Delformålet *Styrke faglighed og vidensdeling* omfatter to vigtige hensyn i GeoØsts aktiviteter. Det ene handler om at understøtte og bidrage til generel kompetenceudvikling af de kommunale geodatamedarbejdere. Geodatamedarbejdere har forskellige uddannelsesmæssige baggrunde og erfaringer, og det er derfor vigtigt, at GIS-afdelingernes indsatser understøttes med relevant kompetenceudvikling. Det andet vedrører GeoØsts rolle i forhold til at understøtte vidensdeling og vejledning om, hvordan aktuelle GIS-opgaver kan løses. Dette omfatter understøttelse af erfaringsudveksling mellem kommunerne, der bidrager til en mere effektiv løsning af opgaver på tværs af kommunerne.

Med delmålet understreges vigtigheden af, at GeoØst fortsætter og videreudvikler sin indsats indenfor generel kompetenceudvikling af geodatamedarbejderne, samt vidensdeling om konkrete GIS-opgaver.

3. Indsatsområder

I det følgende præsenteres de valgte indsatsområder for strategiperioden. Indsatsområderne tager udgangspunkt i indledningen, formål og delformål. På figuren nedenfor vises indsatsområderne for hvert delformål. Derudover er der to indsatsområder, som knytter sig til et robust GeoØst samarbejde.

Figur 3 – Indsatsområder

Indsatsområder

Interessevaretagelse er en central del af GeoØsts arbejde, hvor GeoØst sekretariatet og medlemskommuner repræsenterer og fremmer medlemskommunernes interesser ved at sikre deres stemme i relevante beslutningsfora og samarbejder, såsom GeoDanmark, Geoforum, KTC og Danmarks Miljøportal. Derudover fører sekretariatet en løbende dialog med private og offentlige aktører for at sikre, at medlemskommunernes interesser bliver hørt og imødekommet. Interessevaretagelsen er i dag således velorganiseret og bidrager til en effektiv håndtering af kommunernes behov.

Fokus i denne strategiperiode er at opretholde de nuværende aktiviteter og fortsat understøtte samarbejdets interesser gennem repræsentation i relevante beslutningsfora og samarbejder.

Formidling

Formidling omfatter fx orienteringer om aktiviteter eller information fra styrelser. Formidlingen sker i dag primært gennem regionale møder, en fælles digital platform, nyhedsbreve og e-mails. Sekretariatet understøtter samtidig formidlingen mellem medlemskommunerne, blandt andet ved at skabe plads til dialog på de regionale møder, opfordre til brug af den fælles digitale platform til dokumentdeling, og ved at give kommunerne mulighed for at dele erfaringer i nyhedsbreve.

På baggrund af ønsker fra kommunerne har sekretariatet i 2024 oprettet en fælles kalender med planlagte aktiviteter, som kommunerne kan tilgå og bidrage til ved at informere sekretariatet om datoer på arrangementer, der kan være gavnlige for andre.

Fokus i denne strategiperiode er at fortsætte den nuværende formidling fra sekretariatet til medlemskommunerne, samtidig med, at forbedringsmuligheder løbende vurderes og implementeres.

Opgavefællesskaber

Tværkommunale opgavefællesskaber omkring konkrete kommunale opgaver har hidtil ikke haft et stort fokus i GeoØst. Det forventes, at der fremover er et potentiale for at styrke dette. En undtagelse er fx et tidligere projekt om udvikling af et fælles værktøj til monitorering af ændringer i den kommunale virksomhedsdemografi (CVR-flyt). En fornyet indsats for at udvikle og afprøve nye former for tværkommunale samarbejder har et dobbelt sigte: Dels at styrke erfaringen med at arbejde tættere sammen i opgavefællesskaber på tværs af kommuner, og dermed opnå eventuelle effektiviseringsgevinster, mm. Dels at sikre, at GeoØsts aktiviteter kommer endnu tættere på de vigtigste strategiske indsatsområder for kommunerne. Omdrejningspunktet for opgavefællesskaberne kan være forskellige, fx implementering af ny lovgivning, eller større tværkommunale indsatsområder. Det kan også omfatte projekter, der udspringer af konkrete opgaver og interesser hos medlemskommunerne, hvor opgaven løses i fællesskab mellem en mindre gruppe af kommuner.

Fokus i denne strategiperiode er at udvikle og afprøve indsatser, der understøtter konkret implementering af både større og mindre kommunale indsatsområder, der kan løses i opgavefællesskaber. Dette er i tråd med FOSAKOs strategi for 2025-2028, hvor samskabelse og fælles opgaveløsning er et fokusområde. Det forventes derfor, at indsatserne i nogen grad vil kunne realiseres i samarbejde med FOSAKO.

Faglig identitet og organisatorisk rolle

Hidtil har faglig identitet og organisatorisk rolle ikke været et selvstændigt indsatsområde i GeoØsts aktiviteter. Den stigende kompleksitet i kommunernes opgaveløsning har dog skabt et behov for en klarere forståelse af, hvordan GIS kan bidrage med effektive og datadrevne løsninger. Derudover opstår behovet som følge af rekrutteringsudfordringer og den sårbarhed der er på grund af GIS-funktionens mange ansvarsområder, særligt i kommuner, hvor ansvaret varetages af én eller få medarbejdere.

Derfor ønsker GeoØst at være med til at synliggøre og styrke GIS-området betydning, samtidig med at der tages hensyn til de forskelligheder, der findes i kommunernes organisationer og blandt deres medarbejdere.

Fokus i denne strategiperiode er at igangsætte initiativer, der drøfter, identificerer og synliggør de faglige identiteter inden for GIS-området. Samtidig skal indsatsen understøtte udviklingen af GIS-roller og opgaver i kommunerne. Behovet er ikke isoleret til GeoØst, men findes også i de øvrige geodatasamarbejder. Derfor rummer FOSAKOs strategi for 2025-2028 også initiativer, der understøtter en stærkere og mere sammenhængende forståelse af GIS-områdets potentiale og værdi. Det forventes derfor, at indsatserne i nogen grad vil kunne realiseres i samarbejde med FOSAKO.

Kompetenceudvikling

GeoØst gør en betydelig indsats for at understøtte vidensdeling, herunder særligt i forhold til konkrete opgaver der skal løses i GIS-afdelingerne. Mere grundlæggende kompetenceudvikling har ikke været en prioriteret del af GeoØsts aktiviteter. En undtagelse er dog et webinar om webservices, som blev gennemført i samarbejde med FOSAKO. Der er en stigende efterspørgsel fra medlemskommunerne omkring kompetenceudvikling, og derfor et potentiale for at understøtte dem på dette område. Kommunerne har allerede påpeget på konkrete forslag til emner, der vedrører grundlæggende kompetencer, som ikke er knyttet til en specifik opgave, men som er relevante for en bredere faglig udvikling.

Fokus i denne strategiperiode er at styrke og systematisere kompetenceudviklingen for medlemskommunerne inden for GIS og geodata, med særligt fokus på faglig udvikling og grundlæggende kompetencer. Da kompetenceudvikling også i et vist omfang tilbydes gennem FOSAKOs aktiviteter for 2025-2028, er der fokus på, at kursusudbuddet supplerer hinanden.

Vidensdeling

Vidensdeling har gennem flere år været en vigtig del af GeoØst og udgør fortsat en central del af GeoØsts indsats. Gennem aktiviteter såsom regionale møder, kommunalt videnstogt og ad-hoc webinarer skaber GeoØst et rum for sparring, der fremmer samarbejdet og bidrager til udviklingen af GIS-arbejdet i kommunerne. De regionale møder fungerer som vigtige fora, hvor kommunerne kan udveksle erfaringer og få indsigt i hinandens hverdag. Kommunal videnstogt er et nyt initiativ, der giver kommunerne mulighed for at dele konkrete problemstillinger og løsninger fra deres hverdag, som deltagerne kan bringe med hjem til brug i deres arbejde. Derudover er sekretariatet opmærksomme på at tilbyde ad-hoc-webinarer, som hurtigt kan imødekomme behovet for sparring på tværs af kommunerne, når specifikke behov opstår.

Fokus i denne strategiperiode er at opretholde de eksisterende aktiviteter og samtidig videreudvikle især de ad hoc-baserede møder, så de i endnu højere grad imødekommer det løbende behov for sparring og vidensdeling mellem medlemskommunerne. Derudover undersøges muligheden for at involvere medlemskommunerne i forhold til prioritering, planlægning og afvikling af aktiviteterne med henblik på at styrke geodatasamarbejdet yderligere.

Styrket samarbejde

Samarbejdet mellem GeoØst sekretariatet og medlemskommunerne er i dag meget velfungerende og bidrager positivt til de tilbud og aktiviteter, som GeoØst udbyder. Med den nærværende strategi er der et ønske om at styrke samarbejdet yderligere for at forankre GeoØst mere tydeligt i medlemskommunerne og mobilisere flere ressourcer til at løfte opgaverne til gavn for alle. Dette kan for eksempel ske ved at inddrage medlemskommunerne i prioriteringen og gennemførelsen af kurser og arrangementer, eller ved at etablere ad-hoc arbejdsgrupper, der varetager analyseopgaver og andre opgaver til gavn for alle medlemskommunerne. Sigtet er blandt andet at gøre samarbejdet mere effektivt og øge værdien af GeoØst for kommunerne.

Fokus i denne strategiperiode er at videreudvikle samarbejdet omkring GeoØst for at styrke både robusthed og medlemsværdi. I perioden vil der blive afprøvet forskellige metoder til øget inddragelse og mobilisering, hvor tiltagene vil blive evalueret løbende.

Synlighed

En stor del af GeoØsts indsats indebærer i dag en løbende dialog og kontakt med medlemskommunerne. Samtidig er der et ønske blandt medlemskommunerne om at få styrket GeoØsts synlighed yderligere hos både ledere og medarbejdere i kommunerne. Kommunerne har allerede bidraget med forslag til forbedringer, herunder en mere effektiv onboarding-proces for nye geodatamedarbejdere i kommunerne. Derudover er der et ønske om, at GeoØst prioriterer besøg i kommunerne, hvilket kan være med til at opbygge et stærkere kendskab til samarbejdet og tydeliggøre GeoØsts rolle og værdi for kommunerne.

Fokus i denne strategiperiode er at bringe GeoØst endnu tættere på kommunerne for at øge sin synligheden og fremme en stærkere tilstedeværelse. Målet er at sikre, at GeoØst forbliver en relevant og værdifuld ressource for kommunerne, som opfattes som støttende og lyttende i deres behov.